

Evaluointi: Viestinnän ja globaalikasvatuksen tuki suomalaisille kansalaisjärjestöille

Evaluoinnin kohde ja päätavoite: Evaluoinnin päämääränä oli arvioida KEO-30:n hallinnoimaa viestinnän ja globaalikasvatuksen (VGK) tukea kolmen viimeisimmän hakukierroksen pohjalta (2015, 2016 ja 2018), miten VGK-tuki on saavuttanut tavoitteensa lisätä suomalaisten tietoisuutta kehityskysymyksistä, miten tuki on osallistanut ja aktivoinut kansalaisia toimimaan kehityskysymysten parissa, sekä miten tämä on vaikuttanut Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Evaluoinnin tulosten avulla halutaan kehittää toimintaa ja tukimuotoa niin, että se tukee selkeästi Agenda 2030:n kestävä kehityksen alatavoitteen 4.7 toimeenpanoon Suomessa. Alataavoite pyrkii varmistamaan ”vuoteen 2030 mennessä, että kaikki oppijat saavat kestävä kehityksen edistämiseen tarvittavat tiedot ja taidot esimerkiksi kestävä kehitystä ja kestäviä elämäntapoja, ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, rauhan ja väkivallattomuuden kulttuurin edistämistä, maailmankansalaisuutta, kulttuurien monimuotoisuuden sekä kulttuurin osuutta kestävässä kehityksessä arvostavan koulutuksen kautta.”

Evaluointikysymykset, lähestymistapa ja evaluoinnin toteutus:

Evaluoinnin konkreettisina tavoitteina oli arvioida:

- Mitä VGK-tuesta voidaan oppia, ja mitkä ovat tukimuodon keskeisimmät haasteet
- Mikä on VGK-tuen lisäarvo kehitysviestinnän ja globaalikasvatuksen kentällä Suomessa; sekä
- Miten tuloksellisuus ja vaikuttavuus näyttäytyvät VGK-tuessa, ja mihin suuntaan tukea tulisi kehittää näiden edistämiseksi vastaisuudessa.

Arviointi kohdistui vuosina 2015, 2016 ja 2018 toteutettujen VGK-hakukierrosten hyväksytyihin hankkeisiin. Ulkoministeriö ei ole aiemmin arvioinut VGK-tukea erikseen omana kokonaisuutenaan. Vuosien varrella VGK-tuen rahoitus on kanavoitunut hyvin monenlaiseen ja moninaiseen toimintaan, mikä on herättänyt kysymyksiä rahoituksen kokonaisvaikuttavuudesta ja tuloksellisuudesta. Johtuen hankkeiden suuresta määrästä ja niiden keskinäisestä erilaisuudesta, hallinnonin jakautumisesta useille ja vaihtuville vastuhenkilöille sekä tietojärjestelmien automaattisen koostamisen rajoitteista tuen tuloksia on nähty haastavana vetää yhteen.

Arviointi vastasi tähän haasteeseen pyrkien nostamaan esiin VGK-tuen keskeiset tulokset ja opit, sekä antamaan konkreettisia ja tarkoituksenmukaisia suosituksia tukimuodon kehittämiseen, ml. syksyllä 2020 avautuva uusi hakukierros. Arviointi pyrki antamaan myös vastauksia siihen, miten tukimuotoa tulisi kehittää strategisempaan suuntaan sekä miten tukimuoto istuu laajempaan kehitysyhteistyön kokonaisuuteen ja Agenda 2030 tavoitteisiin.

Arvioinnin keskeisiä hyödynsajia ovat kehitysviestintää ja globaalikasvatusta toteuttavat kansalaisjärjestöt, ulkoministeriön ao. yksiköt, minkä lisäksi arvioinnin tuloksia voidaan hyödyntää myös hallinnonalojen välisessä koordinaatiossa sekä muiden VGK-toimijoiden kanssa käytävässä vuoropuhelussa sekä yhteistyössä.

Arviointi toteutettiin kesä- ja elokuun 2020 välisenä aikana lähinnä desktop-työnä, mutta siinä haastateltiin myös laajasti viestintä- ja globaalikasvatustukea vastaanottaneita kansalaisjärjestöjä, muita globaali- ja kestävä kehityksen kasvatuksen hallinnoimia valtionhallinnon tahoja sekä ulkoministeriön yksiköitä.

Arviointiryhmä: Veera Pensala ja Paul Silfverberg, Kehitysyhteistyötoimisto Zulu

Johdon päätöstä valmisteleva taho: KEO-30 (Krista Orama). Johdon vastineen valmistelemissa on keskusteltu EVA-11 (Sanna Pulkkinen) kanssa, ja toimeenpanosta on käyty vuoropuhelua VIE-

30:n, TUO-01:n koulutussuurlähettilään ja kehityspoliittisen osaston eri yksiköiden kanssa (etenkin KEO-20 ja KEO-90) kanssa ennen päätöksen allekirjoittamista.

Tulosten käsittely: Arvioinnin havainnot ja tulokset esiteltiin sidosryhmille 8.9.2020. Johdon vastineen käsittely KEO:n johtoryhmässä 9.11.2020. Evaluoinnin havaintoja ja suosituksia on tuensaajien suuntaan esitelty myös viestintä- ja globaalikasvatustukea vuonna 2021-2022 saavien järjestöjen kick-off tilaisuudessa 7.4.2021. Osana evaluoinnin suosituksia ja sidosryhmäyhteistyötä ulkoministeriö ja Fingo järjestävät vuoden 2021 aikana aamukahvitilaisuuksien sarjan (ensimmäinen tilaisuus 10.5.2021). Aamukahvisarja keskittyy alatavoite 4.7 toimeenpanoon Suomessa, ja niihin tuodaan keskusteltavaksi evaluoinnin strategisia suosituksia. Evaluoinnin tuloksia on myös käsitelty valtionhallinnon eri tahojen kanssa loppuvuodesta 2020 ja keväällä 2021. Sekä sisäinen että ulkoinen koordinoitutyö ja dialogi sidosryhmien kanssa evaluoinnin tulosten käsittelemiseksi jatkuu.

LYHYEN AIKAVÄLIN SUOSITUKSET:

Lyhyen aikavälin suositus 1: Tulevien hakukierrosten valmistelussa olisi hyvä käydä keskustelua järjestökentän kanssa VGK-tuen haun sisällöstä ja painopisteistä. Käytännössä ratkaisuna voisi olla yhteinen työpaja rahoitusta valmisteltaessa. Uuden rahoituskauden aikana tulisi myös kehittää laajemmin dialogia järjestökentän kanssa. Myös järjestöjen kesken tiedon- ja kokemusten vaihto on tärkeää. Fingo voisi olla luonteva taho järjestämään em. keskustelumahdollisuuksia, ja esimerkiksi hankkeiden lopussa loppuseminaarin hyvien käytänteiden, oppien ja yhteistyön kehittämiseksi.

Suosituksen liittyviä huomioita:

Suositus hyväksytään muokatuin osin.

Kuten muissakin kansalaisyhteiskuntayksikön hallinnoimissa tukimuodoissa, VGK-tuen hakukierrosten sisältöä ja painopisteitä ohjaavat Suomen kehityspolitiikan tavoitteet ja periaatteet. Näiden puitteissa ulkoministeriö on käynyt keskustelua kansalaisjärjestöjen kanssa enenevässä määrin VGK-tuen kehittämisestä, ja tulee suosituksen mukaisesti vahvistamaan ja laajentamaan dialogia edelleen tukimuodon jatkokehittämisessä.

Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>Ulkoministeriö tulee jatkamaan ja kehittämään edelleen VGK-työn hyvää koordinoitua Fingon kanssa, ja järjestää kestävä kehityksen tietojen ja taitojen teemaan (SDG alataavoite 4.7) keskittyvien aamukahvitilaisuuksien sarjan vuonna 2021. Keskustelujen sisältöä ja osallistujia tullaan suunnittelemaan yhdessä Fingon kanssa.</p> <p>Ulkoministeriö piti 8.9.2020 yhdessä Fingon kanssa tilaisuuden, jossa evaluoitsijat jakoivat evaluoinnin havaintoja ja suosituksia sidosryhmille, ml. tukea saaneet kansalaisjärjestöt sekä olennaiset valtionhallinnon tahot. Evaluoinnin suosituksia sekä tilaisuuden oppeja hyödynnettiin hakukierroksen viimeistelemisessä, kuitenkin niin, että tukimuodon jatkuvuus ja ennakoitavuus huomioitiin ja säilytettiin.</p>	KEO-30, yhteistyössä Fingon ja VGK-tuensaajien kanssa.	<p>Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.</p> <p>Yhteistyö- ja dialogimallien kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota vuosien 2020-2022 aikana, vuosien 2020 ja 2022 hakukierroksen puitteissa. Hyvien käytänteiden ja oppien jakaminen sekä yhteistyön kehittäminen yhdessä järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa on vuoden 2021 aamukahvi-sarjan kantava ajatus.</p>	KEO-30 -yksikön laajempi koordinoitua Fingon, VGK-järjestöjen ja laajemmin järjestökentän ja muiden sidosryhmien kanssa.

Lyhyen aikavälin suositus 2: Haku- ja raportointilomakkeet tulisi korjata tavoitteiden ja laajemman oppimisen osalta. Haku- ja raportointilomakkeiden kohtia 5 ja 7 tulisi tarkistaa tulosten ja tuotosten oikein sanottamiseksi. Raportointilomakkeen kysymystä 8.4 sekä kysymyksen ohjeistusta tulisi laajentaa ohjaamaan järjestöä kertomaan laajemmin tuen merkityksestä ja vaikutuksista järjestölle.

Suosituksen liittyviä huomioita:

Suositus hyväksytään.

Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>Haku- ja raportointilomakkeita korjataan tavoitteiden ja laajemman oppimisen osalta osana haku- ja raportointimateriaalien syvällisempää läpikäymistä, päivittämistä ja selkeyttämistä. Hakumateriaali on käyty yksityiskohtaisesti läpi ja muokattu evaluoinnin suositukset huomioiden vuoden 2020 hakukierrosta varten.</p> <p>Laajemman oppimisen ja vaikuttavuuden seuraamisen roolia hankkeissa selkeytettiin vuoden 2020 hakumateriaalissa.</p> <p>Hakulomakkeen evaluoinnissa mainittuja kohtia tarkennettiin evaluoinnin suosituksen mukaisesti, ja hakumateriaali linkitettiin Suomen kehityspolitiikan tulosohjausmanuaaliin, HRBA-ohjeisiin ja läpileikkaavien tavoitteiden ohjeisiin. Hakumateriaalissa selkeytettiin, mikä on ministeriön odotustaso näihin liittyen. Työ VGK-tuen yhteensovittamiseksi muihin KEO-30 tukimuotoihin ja kehitysyhteistyön toimintatapauudistukseen (KeTTU) on jatkuvaa.</p> <p>Raportointilomaketta tullaan vastaavasti käymään läpi vuoden 2021 ja sen jälkeistä raportointia varten, ml. evaluoinnin suositusten mainitsemat kohdat.</p> <p>Haku- ja raportointimateriaalin kehittämistä jatketaan edelleen, ml. valtionavustuksen digitalisointiprosessin (VA-digi) myötä.</p>	<p>KEO-30, KEO-20 konsultoiden liittyen HRBA- ja LäLe-linkityksiin ja yhteistyössä KEO-01/KEO-02 kanssa KeTTU-prosessiin liittyen.</p>	<p>Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.</p> <p>Hakulomakkeen korjaaminen tehty hakukierroksen 2020 yhteydessä; raportointilomakkeiden korjaamisen aikataulu koskee vuoden 2020 hakukierrosta eli käytännössä hankkeiden toteutusta vuosina 2021-2022. Jatkokehittäminen ml. VA-digin mahdollisuuksien sekä KeTTU-työn valossa on jatkuvaa.</p>	<p>Valtionavustusten digitalisointi (VA-digi), kehitysyhteistyön toimintatapauudistus (KeTTU).</p>

Lyhyen aikavälin suositus 3: Hakuohjeissa on hyvä jatkaa suosituksia yhteistyöstä eri toimijoiden kesken, kannustaa kestävien rakenteiden löytämistä sekä uusien kohderyhmien tavoittamista. Suositusten ei tulisi olla pois sulkevia. Ohjeistuksella voidaan kannustaa muun muassa yhteistyöhön vapaan sivistystyön, ammattiryhmien tai harrastustoiminnan kanssa, tavoitteena saavuttaa uusia kohderyhmiä.

Suosituksen liittyviä huomioita:

Suositus hyväksytään

Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>Vuoden 2020 hakukierroksen hakuohjeistusta selkeytettiin niin yhteistyön, verkostoitumisen kuin kohderyhmien näkökulmasta. Näitä asioita koskevia arviointikriteereitä avattiin yksityiskohtaisemmin, ja</p>	<p>KEO-30</p>	<p>Toimeenpantu vuoden 2020 hakukierroksessa (hankkeiden toimeenpano 2021-2022).</p>	<p>Alatavoitteen 4.7 implementoinnin koordinoiti valtionhallinnossa.</p>

<p>yhteistyötä vapaan sivistystyön, ammattiryhmien ja harrastustoiminnan parissa korostettiin hakumateriaalissa entistä selkeämmin.</p> <p>Uusien kohderyhmien osalta hakuilmoituksessa kannustettiin maantieteelliseen kattavuuteen ja kohderyhmien moninaisuuteen Suomessa. Maantieteellisellä kattavuudella pyritään kannustamaan uusien alueiden huomioimiseen Suomessa toteutettavan VGK-työn puitteissa.</p> <p>Kohderyhmien laaja-alaisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden huomioimiseen kannustettiin myös hankkeen tavoitteiden kannalta. Esim. globaalikasvatushankkeiden osalta suositeltiin myös uudenlaisten kohderyhmien tavoittelua: esimerkiksi, muttei poissulkevasti vapaan sivistystyön, ammattiryhmien sekä harrastus- ja nuoristoimien puitteissa evaluoinnin mukaisesti.</p> <p>Koulumaailmaan suunnatuissa kasvatuksellisissa hankkeissa yhtenä arviointikriteerinä on huomioitu hankkeen selkeä kytkeytyminen voimassa oleviin opetussuunnitelman perusteisiin sekä tarkoituksenmukainen ja ikäryhmittäin perusteltu yhteistyö oppilaitosten kanssa.</p>			
---	--	--	--

<p>Lyhyen aikavälin suositus 4: Evaluointi suosittelee joustavuutta hankkeiden kategorioiden (kehitysviestintä, globaalikasvatus, yritysvastuu) valinnassa siten, ettei jaosta tule keinotekoista ja hankkeiden sisältöä kaventavia. Yritysvastuun kategoria sisältyy teemallisesti VGK:n alle eikä sen nostamista omaksi kategoriakseen ole välttämätöntä. Tuettavien hankkeiden määrää eri kategorioissa ei ole tarkoituksenmukaista määrätä etukäteen. Sen sijaan hakukaavakkeessa voisi olla kaikki relevantit VGK-teemat; hakijat voivat silloin kiteyttää hankkeensa sisällöt ja teemat vapaasti, hakijoita voi pyytää myös valitsemaan hankkeen pääasiallisen teeman.</p>			
<p>Suosituksen liittyviä huomioita:</p> <p>Hyväksytään pääpiirteittäin: yritysvastuu jää omaksi kategoriakseen mutta kategoriat muutettiin hanketyypeiksi/fokusalueiksi, jotka on tarkoitettu ohjaaviksi, muttei poissulkeviksi.</p>			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
Hakukierroksessa 2020 haun fokusalueista tehdään joustavampia. Erityistä huomiota kiinnitettiin evaluaatiossa esitettyyn huomioon, jonka mukaan hankkeiden määrää ei ole tarkoituksenmukaista määrätä kategorioittain etukäteen, ja vuoden 2020 haussa tästä päätettiin luopua lukumääräjaottelun keinotekoisuuden ja hankkeiden sisällön kaventamisen välttämiseksi (joustavuus, synergiaedut fokusalueiden välillä).	KEO-30, konsultoiden VIE-30, KEO-20, KEO-50 ja TUO-10	Toimeenpantu vuoden 2020 hakukierroksessa (hankkeiden toimeenpano 2021-2022)	N/A

<p>Lyhyen aikavälin suositus 5: Hankkeiden tulosseurantaa ja tulosanalyysia tulisi kehittää esimerkiksi koulutuksella tai järjestöjen välisellä tiedonvaihdolla. Tulosten mittaamista tukeva seuranta- ja raportointiohjeistus voisi myös helpottaa tuloksista raportointia. Hankkeissa tulisi löytää työkaluja, joilla muutoksia tulostasolla voidaan kohderyhmissä mitata helposti mutta systemaattisesti. Hankkeiden kohderyhmien seurannassa käyttöön voisi ottaa esim. pyramid of engagement-työkaluja. Fingon rooli järjestöjen kapasitoinnissa on oleellinen ja ulkoministeriön ja Fingon keskinäisessä dialogissa tulisi pohtia keinoja vahvistaa järjestöjen kapasiteettia.</p>			
<p>Suosituksen liittyviä huomioita:</p> <p>Suositus hyväksytään.</p>			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>VGK-tuen hakukriteereihin liitettiin tulosohejauksiteeri, jonka täyttämiseen on ohjeistettu hakumateriaalissa ja linkitetty Suomen kehitysyhteistyön tulosohejauksimanuaaliin. Hakijoita ohjeistetaan vuoden 2020 hakukierroksella ilmoittamaan hakemuksessaan hankkeelle asetetut selkeät tavoitteet, toiminnot ja tavoitteiden saavuttamista mittaavat indikaattorit. Tämä kriteeri on aiemmin ollut enemmän implisiittinen: arviointikriteerissä on puhuttu tuloksista lähinnä resursseihin ja aikataulutukseen liittyen, muttei omana kokonaisuutenaan.</p> <p>Ulkoministeriö jatkaa tulosseurannan, tulosanalyysin sekä oppimisen ja vaikuttavuuden seuraamisen kehittämistä yhteistyössä Fingon, VGK-tuensaajien ja muun valtionhallinnon kanssa. Oppien ja vaikuttavuuden todentamista ja seurantaa tullaan käsittelemään vuoden 2021 aamukahvisarjassa.</p>	KEO-30	<p>Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.</p> <p>Tulosseurantaa tarkennettiin jo vuoden 2020 hakumateriaaliin, ja keskustelut sidosryhmien kanssa jatkuvat vuoden 2021 aikana.</p>	KeTTU.

<p>Lyhyen aikavälin suositus 6: Hankkeiden vaatimustasoa ja hankkeiden edellyttämää hallintotyötä ei saisi enää kasvattaa, vaan pikemminkin keventää. Haku- ja raportointikaavakkeita on mahdollista keventää hieman karsimalla päällekkäisiä kysymyksiä. Myös hankkeen aikaista muutoksenhakua tulisi keventää esimerkiksi nostamalla budjetin prosenttiosuutta, jonka puitteissa järjestö voi tehdä muutoksia ilman ministeriön erillistä hyväksyntää. Tilintarkastuskäytäntöjen helpottamisen mahdollisuutta olisi myös hyvä selvittää, esimerkiksi mahdollisuutta siirtyä satunnaistarkastuksiin hankkeiden tilintarkastuksissa.</p>			
<p>Suosituksen liittyviä huomioita:</p> <p>Suositusta ei voida toimeenpanna sellaisenaan, mutta sen elementtejä hyödynnetään VGK-tuen kehitystyössä.</p> <p>Kuten muuta kehitysyhteistyötä, VGK-tukea ohjaavat laatukriteerit, vastuullinen valvonta ja dialogisuus. KEO-30 hallinnoimassa kansalaisyhteiskunnan kehitysyhteistyövarojen käytössä raportoinnilla, tilintarkastuksella, ohjeistuksella ym. on tärkeä rooli, etenkin laadun varmentamisen, tuloksellisuuden, riskienhallinnan ja valvonnan näkökulmista.</p> <p>Tilintarkastuskäytäntöä ei muuteta, sillä se nähdään osana valtionavustusten riskienhallintamenetelmiä, läpinäkyvyyttä, tilivelvollisuutta ja kehitysyhteistyövarojen vastuullista käyttöä. VGK-tuensaajat ovat myös raportoineet siitä, että heidän taloushoidon kapasiteetti on vahvistunut VGK-tuen hallinnoinnin ja siihen liittyvän tilintarkastuksen kautta.</p>			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>Hakumateriaalia kevennettiin hakukierroksella 2020 selkeyttämällä niiden ohjeistusta ja eri asiakirjojen muodostamaa kokonaisuutta.</p> <p>Hakuilmoitukseen lisättiin muun muassa "VGK-tuen muistilista", johon koottiin haussa keskeisesti huomioitavat päivämäärät ja ulkoministeriölle toimitettavat materiaalit, ja hyväksi todettu, kaikille hakijoille avoin ja tasavertainen kysymys/vastauskierros järjestettiin hakukierroksen yhteydessä.</p> <p>Ulkoministeriö jatkaa haku- ja raportointimateriaalin selkeyttämistä tulevien hakukierrosten yhteydessä sekä dialogia siitä järjestökentän kanssa.</p>	KEO-30	Vuosien 2020 ja 2022 hakukierrokset; toimeenpano käynnistetty.	KeTTU.

<p>Lyhyen aikavälin suositus 7: Yhteistyötä ja sen kehittämistä tulisi jatkaa ulkoministeriön eri yksiköiden kanssa, jotta VGK-työ linkittyy laajempaan Agenda 2030 työhön ministeriössä ja jotta ymmärrys työn merkityksestä agendan jalkauttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa ministeriön sisällä kasvaa.</p>			
<p>Suosituksen liittyviä huomioita:</p> <p>Suositus hyväksytään.</p>			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>KEO-30 tulee jatkamaan vuoropuhelua ja yhteistyötä ministeriön eri yksiköiden kanssa, sekä vahvistamaan ja kehittämään sitä evaluoinnin suosituksen mukaisesti. Lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä yhteistyötä vahvistetaan edelleen etenkin seuraavien yksiköiden kanssa: VIE-30 (kehitysviestinnän koordinointi ja kokonaisuus), KEO-20 (yritysvastuu, IO-perustaisuus, opetus/koulutussektori, läpileikkaavat tavoitteet), KEO-50 (yritysyhteistyö, yritysvastuu), KEO-90 (A2030, ilmasto/ympäristökasvatus), STU (A2030) kanssa.</p> <p>Edistetään erityisesti sitä, että alataavoitteen 4.7 toimeenpanoa linkitetään yhä vahvemmin laajempaan Agenda 2030 -työhön ministeriössä, jotta ymmärrys työn merkityksestä agendan jalkauttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa sekä työn strategisesta merkityksestä ministeriön sisällä kasvaa.</p>	<p>Vetovastuu KEO-30, koordinoiden KEO-20, KEO-50, KEO-90, VIE-30, EVA-11, STU, TUO-01:n koulutussuurlähettiläs.</p>	<p>Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.</p>	<p>UM:n Agenda 2030-verkosto.</p>

<p>Lyhyen aikavälin suositus 8: Yhteistyötä ja sen kehittämistä tulisi jatkaa ulkoministeriön eri yksiköiden kanssa, jotta VGK-työ linkittyy laajempaan Agenda 2030 työhön ministeriössä ja jotta ymmärrys työn merkityksestä agendan jalkauttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa ministeriön sisällä kasvaa.</p>			
<p>Suosituksen liittyviä huomioita:</p> <p>Hyväksytään käynnissä olevan yhteistyön ja vuorovaikutuksen puitteissa.</p>			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>Suosituksella tullaan toimeenpanemaan meneillään olevan yhteistyön ja koordinoinnin puitteissa, myös mainittujen tahojen kanssa. Vuoden 2020 hakukierroksen eri vaiheissa tahojen kanssa on käyty dialogia, ja yhteistyö jatkuu myös hakukierrosten jälkeen.</p> <p>Evaluoinnin suosituksen mukaisesti tulevissa hakukierroksissa (hakukierros 2022->) tullaan käymään dialogia yhä johdonmukaisemmin suosituksessa mainittujen tahojen kanssa, jo olemassa olevan 4.7 -verkoston ja/tai muiden rinnakkaisten yhteistyökanavien kautta.</p>	<p>KEO-30, koordinoitujen poikkialueiden osittain ml. OKM, OPH, YM, Keski-Suomen ELY-keskus, OM.</p>	<p>Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.</p>	<p>Alatavoitteen 4.7 implementoinnin koordinaatio valtioneuvoston hallinnossa.</p>

STRATEGISET SUOSITUKSET:

<p>Strateginen suositus 1: Viestintä- ja globaalikasvatusinstrumentille tulisi luoda tavoitteet, jotka ovat paremmin linjassa Agenda 2030:n kanssa. Alatavoite 4.7 toteutuu jo nyt hyvin VGK-työssä, mutta tavoitteen sanallistaminen tuki-instrumentissa linkittäisi työn paremmin Agendaan. Hankkeet toteuttavat Agenda 2030:n alatavoitteen 4.7:n lisäksi laajasti myös agendan muita tavoitteita, mitä voisi olla tarkoituksenmukaista seurata esimerkiksi hakulomakkeessa kerättävällä tilastotiedolla.</p>			
<p>Suosituksen liittyviä huomioita:</p> <p>Suositus hyväksytään.</p>			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>Vuoden 2020 hakumateriaaleissa tuotiin selkeämmin esiin tukimuodon linkitys Agenda 2030:een ja sen alatavoitteeseen 4.7. Hakuilmoituksessa avattiin myös laajemmin tukimuodon tarkoitusta edistää Agenda 2030 tavoitteita ja pyrkimystä vahvistaa erityisesti globaalia kumppanuutta Suomessa.</p> <p>4.7-alatavoitteen mukaisesti hakumateriaalissa korostetaan kestävä kehityksen tietojen ja taitojen edistämistä jokaiselle, johon kehitysviestinnälliset, globaalikasvatuksen ja yritys vastuun</p>	<p>KEO-30, koordinoitujen KEOn sisällä tulos/tilastotietojen keräämisen sekä laajemman A2030 implementoinnin puitteissa, huomioiden myös tulostiedon kerääminen KEO:lla.</p>	<p>Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.</p>	<p>UM:n Agenda 2030-verkosto.</p>

<p>hankkeet jokainen osaltaan myötävaikuttaa.</p> <p>Pidemmän päälle linkitystä Agenda 2030:een tarkastellaan VGK-tukimuodon tavoitteiden määrittelemisessä osana tukimuodon kehittämistyötä ja instrumenttikuvauksen kirjoittamista vuosien 2021-2022 aikana. Tilastotietoa SDG-linkityksestä tullaan keräämään haku- ja raportointivaiheessa ulkoministeriön tätä varten rakennetun seurantamekanismin kautta, ja sitä tarjotaan osaksi laajempaa ministeriön tiedonkeruuta.</p>			
--	--	--	--

Strateginen suositus 2: Merkittävin kehittämistarve liittyy VGK-toiminnan strategiseen lähtökohtaan. Evaluointi suositaa, että VGK-toimintaa tukevat ministeriöt käynnistäisivät strategiaprosessin, jonka tulokseksi luotaisiin kansallinen VGK-strategia, tai rajatumpi globaalikasvatusstrategia. Samalla tulisi selvittää mitkä olivat opit aikaisemmasta kansainvälisyyskasvatus 2010-ohjelmasta ja miten aiemman työn päälle voisi rakentaa uutta strategiaa. Strategiatyö tarjoaisi puitteet pohtia syvällisemmin VGK-toiminnan painopisteitä ja toimijoiden roolia sekä rahoitusjärjestelyitä.

Strategiatyössä tulisi myös aktiivisesti konsultoida järjestöjä ja alan asiantuntijoita kuten tutkijoita. Irlannin globaalikasvatusstrategia on hyvä vertaisiesimerkki kansallisesta strategiatyöstä. Ensimmäisen strategian ajanjakso voisi olla 2022-2026, jolloin strategiaa voitaisiin toteuttaa jo seuraavassa hankehaussa. Strategiatyössä voitaisiin pohtia myös mahdollisuuksia ministeriöiden yhteiseen korirahoitukseen sekä toimintarahoituksen laajentamista.

Strategiatyön puitteissa tulisi pohtia muun muassa seuraavia tekijöitä:

- Strategiset linjaukset ja toimijoiden kapasiteetti
- Mitä ovat tärkeimmät strategiset kysymykset, mahdollistaako nykyinen tuki tuloksellisen näihin tarttumisen?
- Miten vahvistaa VGK-toimijoiden kapasiteettia toimia?
- Ministeriöiden roolit VGK-toiminnassa
- Miten parantaa toiminnan koordinoitua? Kenellä on toiminnan koordinaatiovastuu ja onko siihen mahdollisuus osoittaa resursseja?
- Tulisiko rooleja muuttaa siten, että OPM/OPH kantaisi päävastuun globaalikasvatuksen edistämisestä, jolloin ulkoministeriö voisi keskittyä kehitysviestintään ja kehittää sen tukimekanismeja nykyistä ketterämmiksi. Vai onko nykyinen roolitus riittävän selkeä, edellyttäen että koordinaatiota vahvistetaan?
- Rahoitus
- Voisiko projektirahoituksen rinnalle luoda pitkäjänteisemmän ohjelmarahoitusmekanismin?
- Voitaikinko globaalikasvatuksen rahoitus tehdä (ainakin osin) eri ministeriöiden yhteiseksi korirahoitukseksi?
- Onko mahdollista luoda viestinnällisille hankkeille rahoitusmekanismi, missä viestintähankkeisiin voisi hakea rahoitusta vuosittain tai jopa jatkuvasti? Viestinnällisten hankkeiden hakuprosessi ja vaatimukset voisivat myös olla kevyempiä, mikä mahdollistaisi pienten toimijoiden kirjon.
- Strategian seuranta ja arviointi
- Millainen seurantajärjestelmä (ml. mittarit) tarvitaan, jotta strategian toteuttamisesta tulisi tavoitteellista ja oppivaa? Millaista säännöllisestä arviointia tehdään?

Suosituksen liittyviä huomioita:

Ulkoministeriö jakaa evaluoinnin suosituksia muiden tahojen kanssa (ml. strateginen suositus 2) ja käy niiden toimeenpanosta keskustelua olemassa olevien verkostojen kautta.

Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>Ulkoministeriö on avoin keskustelemaan muiden valtionhallinnon tahojen kanssa strategian tarpeesta ja mahdollisuudesta liittyen alatavoite 4.7:n toimeenpanoon sekä siihen liittyvästä eri tahojen toimivallasta.</p> <p>Ministeriö on samaa mieltä siitä, että mahdollisessa kartoituksessa tulisi huomioida edelliset ja käynnissä olevat ohjelmat, jotka liittyvät globaalikasvatukseen tai laajemmin alatavoitteeseen 4.7, sekä mahdollisen strategian temaattinen laajuus (globaalikasvatus/globaali kansalaiskasvatus/kestävän kehityksen kasvatus/4.7).</p> <p>Evaluoinnin strategisen suosituksen 2. mainitsemia asiakohtia (bulletit) tullaan pohtimaan niin ministeriön sisällä kuin valtionhallinnon 4.7-koordinoinnissa. Osana kansallisen 4.7-työn kehittämistyötä keskustellaan järjestöjen, alan asiantuntijoiden ja Euroopan tason yhteistyötahojen kanssa, jotka voivat tuoda vertais esimerkkejä Suomen 4.7-työn strategiseen pohdintaan.</p>	KEO-30	<p>Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.</p> <p>UM jakaa evaluoinnin suositukset muiden relevanttien valtionhallinnon tahojen kanssa, ja 4.7 –työhön liittyvää politiikka- ja verkostoitumistyötä käsitellään myös osana em. aamukahvien teemoja.</p>	Alatavoitteen 4.7 implementoinnin koordinointi valtionhallinnossa.

Strateginen suositus 3: Globaalikasvatukseen liittyvää poikkihallinnollista tiedonvaihtoa, yhteistyötä ja koordinaatiota tulisi jo ennen strategiatyön käynnistämistä vahvistaa ja kehittää edelleen. Jo perustettuun 4.7-verkostoon tulisi kutsua mukaan ainakin ympäristö- ja oikeusministeriö. Verkosto voisi olla yllä kuvatun strategiatyön käynnistäjä.

Suosituksen liittyviä huomioita:

Suositus hyväksytään.

Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
<p>Ulkoministeriö tulee edelleen kehittämään ja vahvistamaan poikkihallinnollista tiedonvaihtoa, yhteistyötä ja koordinaatiota 4.7-työn saralla, ml. OKM, OPH, YM, Keski-Suomen ELY-keskus, OM.</p> <p>KEO-30 tulee myös käymään keskustelua muiden UM yksiköiden kanssa siitä, missä globaalikasvatusta ja laajempaa 4.7 -työtä voidaan luontevasti tuoda tiiviimmäksi osaksi muihin verkostoihin ja muuhun koordinoitutyöhön..</p>	KEO-30, koordinoiden poikkihallinnollisesti.	Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.	UM:n Agenda 2030-verkosto, alatavoitteen 4.7 implementoinnin koordinointi valtionhallinnossa.

Strateginen suositus 4: Globaalikasvatus-termi tulisi määritellä ja sanoittaa hyvin auki. Samassa yhteydessä tulisi pohtia onko käsite edelleen toimiva, vai tulisiko itse termiäkin myös päivittää. Käsitteen selkiyttäminen auttaisi myös muita toimijoita ymmärtämään oman työnsä yhtymäkohdat globaalikasvatukseen.			
Suosituksen liittyviä huomioita: Suositus hyväksytään.			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
Ulkoministeriö tulee pohtimaan globaalikasvatuksen termin sanoittamista omassa työssään ja tukimuodoissaan, ja keskustelemaan olennaisten sidosryhmien kanssa sen relevanttiudesta sekä yhtymäkohdista muihin kasvatukseen aloihin. Keskusteluun tullaan kutsumaan alan tutkijoita. Poikkihallinnollisesti 4.7 -koordinaatiossa tullaan pohtimaan eri hallinnonalojen tiiviimpää yhteistyötä ja koherenssia alatavoitteen tarkoituksenmukaisen toteutumisen edistämiseksi.	KEO-30	Jatkuva; toimeenpano käynnistetty. Käsitteellisiä kysymyksiä tullaan ehdottamaan käsiteltäviksi vuoden 2021 aamukahveissa.	Alatavoitteen 4.7 implementoinnin koordinointi valtionhallinnossa, Fingon ylläpitämät globaalien kansalaiskasvatuksen verkostot.

Strateginen suositus 5: VGK-työn määrää ja vaikuttavuutta voitaisiin nostaa lisäämällä kehitysviestintää osaksi myös muiden kehitysyhteistyön rahoitusinstrumenttien toimintaa. Myös tätä mahdollisuutta voitaisiin tarkastella strategiatyössä.			
Suosituksen liittyviä huomioita: Jos löytyy järkevä tapa lisätä kehitysviestintää osaksi muiden rahoitusinstrumenttien toimintaa, ja mikäli resurssitilanne antaisi vastaisuudessa paremmin myöten, on KEO valmis harkitsemaan asiaa.			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
Ulkoministeriö kokoaa nykyistä paremmin sitä, mitä tehdään kehitysviestinnän saralla ministeriössä. Käydään dialogia kehitysviestinnän kokonaiskuvasta ministeriössä, ml. kaupan ja kehitysviestinnän yksikön kanssa.	KEO-30, VIE-30	KEO-30 ehdottaa toimenpidepyynnön laatimista syksyn 2021 aikana kehitysviestinnän kokonaiskuvan hahmottamiseksi ja linkitysten vahvistamiseksi ministeriössä.	Kehitysviestinnän strategiatyö.

Strateginen suositus 6: VGK-tuki-instrumentti tulee evaluoida säännöllisesti, jotta tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta voidaan arvioida. Globaalikasvatuksen arviointia voitaisiin tehdä opetussektorin arviointien puitteissa; tätäkin teemaa voitaisiin pohtia strategiatyön puitteissa. Ulkoministeriön tilaamaan kehityskysymyksiä koskevaan periodiseen kyselyyn voitaisiin myös lisätä muutama globaalikasvatuksen vaikuttavuutta kartoittava kysymys.			
---	--	--	--

Suosituksen liittyviä huomioita:			
Ulkoministeriöllä ei ole resursseja evaluoida VGK-tukimuotoa säännöllisesti. Sen sijaan VGK-tukimuotoon sisällytetään jatkuvan oppimisen ja arvioinnin komponentti nykyistä vahvemmin.			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
VGK-tukimuotoon sisällytetään jatkuvan oppimisen ja arvioinnin komponentti nykyistä vahvemmin, jotta sen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta voidaan jatkossa arvioida nykyistäkin paremmin. Tämä tulee pitämään sisällään synteesityötä sekä keskustelua järjestökentän ja muiden valtionhallinnon tahojen kanssa VGK-työn vaikuttavuuden arvioinnin työkaluista. Erityisesti pyritään vahvistamaan tiedonkulkua ja tunnistamaan synergioita 4.7-työn ja laajemman opetus/koulutussektorin työn saralla.	KEO-30	Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.	Koulutus kehitysmaissa koordinaatioryhmä, opetusalan osaamiskeskus.

Strateginen suositus 7: VGK-työn rahoitusta tulisi kasvattaa, jotta jatkossakin varmistetaan riittävän laaja kehitysviestintä ja globaalikasvatuksen laajuus ja moninaisuus. Strategiatyön puitteissa pohdittava korirahoitus voisi parantaa tilannetta, minkä lisäksi tuki tulisi lyhyellä aikajänteellä palauttaa leikkauksia edeltävälle tasolle.			
Suosituksen liittyviä huomioita:			
Rahoitusta nostettiin vuoden 2020 hakukierroksella kahteen miljoonaan euroon vuosille 2021-2022. Pidetään keskustelua yllä mahdollisuuksista poikkihallinnolliseen yhteistyöhön ja rahoitusmekanismeihin.			
Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Aikataulu ja seuranta	Linkit muihin prosesseihin
VGK-tuen vuoden 2020 hakukierroksella tukimuodon rahoitus nostettiin 2,17 miljoonaan euroon vuosille 2021-2022 (runsaan miljoonan euron vuositaso; rahoituskierroksella 2019-2020 rahoitusta oli yhteensä 1,4 miljoonaa euroa kahdelle vuodelle eli 0,7 miljoonaa euroa). VGK-rahoitus on riippuvainen poliittisesta päätöksenteosta, ja VGK-instrumentti on osa kansalaisjärjestön kehitysyhteistyön rahoituksen kokonaisuutta. Ulkoministeriö tulee kartoittamaan eri kanavien kautta menevää nykyrahoitusta entistä paremmin ministeriön sisällä, ja osallistua poikkihallinnolliseen koontityöhön rahoituksen kartoittamiseksi. Osana globaalikasvatuksen valtionhallinnon koordinaatiotyötä pidetään keskustelua yllä myös rahoituskuvioista, ottaen huomioon myös VA-digin	KEO-30, koordinoiden poikkihallinnollisesti	Jatkuva; toimeenpano käynnistetty.	Alatavoitteen 4.7 implementoinnin koordinaointi valtionhallinnossa.

tulevaisuuden mahdollisuudet. UM on avoin ja kiinnostunut menemään mukaan poikkihallinnolliseen rahoitusmekanismiin, jos sellaiselle löydetään ratkaisu.			
--	--	--	--